

פתרון הבחינה

אזרחות

קיץ תשפ"ד, 2024, שאלון: 34281
מוגש ע"י צוות מורי הבגרויות בבית הספר של "יואל גבע"

הערות:

1. התשובות המוצגות כאן הן בגדר הצעה לפתרון השאלון.
2. תיתכנה תשובות נוספות, שאינן מוזכרות כאן, לחלק מהשאלות.

פרק ראשון

שאלה מספר 1

סעיף א'

ציין : זכויות טבעיות

הצג : תפישה מוסרית-פוליטית המתארת זכויות יסוד המוקנות לכל אדם באשר הוא אדם/באשר הוא נברא בצלם אלוהים/באשר הוא תכלית לעצמו.

תיאור הזכויות כטבעיות משמעותו שהן אינן מוענקות ע"י השלטון ואינן תלויות בו. התפישה הדמוקרטית מקבלת כעקרון יסוד את אחריות השלטון לשמירה על הזכויות.

מקובל למנות בין הזכויות הטבעיות : חיים וביטחון, קניין, חירות, שוויון, כבוד והליך משפטי הוגן.

בסס : "ההצעה להציב מצלמות בגנים עוררה התנגדות של מטפלות וגננות בטענה כי הן לא יוכלו להתנהג בחופשיות כאשר יש מצלמות המתעדות אותן בגן בכל רגע".

קשר : הגננות טוענות שצילומן בכל רגע מהווה חדירה לפרטיותן. הזכות לפרטיות היא חלק מהזכויות הטבעיות.

סעיף ב'

ציין : עקרון הכרעת הרוב

הצג : עיקרון הקובע שמתוך כמה אפשרויות נבחרת האפשרות שרוב המצביעים תומכים בה. אסור לרוב לקבל החלטות שפוגעות באופן לא מוצדק או לא מידתי בזכויות יסוד ובייחוד בזכויות המיעוט.

בסס: "על פי אחד מסעיפי הצעת החוק נקבע כי כדי להתקין מצלמות בגן מסוים תידרש תמיכה של לפחות 70% מן ההורים של ילדי אותו הגן".

קשר: כדי להתקין מצלמה בגן תידרש הסכמה של רוב הורי הגן לכך (70%). בכך מתבטא עקרון הכרעת הרוב הדורש הצבעה של רוב כדי לקבל החלטה.

שאלה מספר 2

סעיף א'

ציין: תפקיד הממשלה: קביעת מדיניות ויישומה.

הצג: קבלת החלטות והתוויות קווי פעולה בתחומים שונים הנמצאים באחריות משרדי הממשלה.

בסס: "הציעה הממשלה תוכנית לקיצוץ תקציבי משרדי הממשלה השונים והרשויות המקומיות כדי להפנות כסף למימון עלויות המלחמה. במסגרת התוכנית הוצע לקצץ כ - 30% מתקציבי הספריות הציבוריות".

קשר: הממשלה מקבלת החלטה לקצץ תקציבי משרדי ממשלה שונים ובכך מתווה קווי פעולה בתחומים הנמצאים באחריות הממשלה.

סעיף ב'

ציין: סוג מנגנון פיקוח וביקורת: בלתי פורמלית.

הצג: ביקורת שמקיימים גופים, ארגונים או פרטים באמצעות הפגנות/שביתות/עצרות/עצומות/יצירות אומנות (קולנוע, טלוויזיה, תיאטרון, ספרות, אמנות פלסטית), הופעה וכתביה באמצעי התקשורת וברשתות חברתיות.

ללא הסמכה חוקית/בהתנדבות/מיוזמתם של אזרחים או קבוצות.

לשם הגבלת השלטון/ופיקוח עליו ועל חוקיות פעולותיו.

באמצעות לחץ על קובעי מדיניות/הבעת ביקורת פוליטית וחברתית על השלטון/ קיום דיון ציבורי.

בסס: "בתגובה על כך אנשי תרבות ותושבים ברשויות המקומיות שלחו מכתבים לגורמים שונים בממשלה, ובהם טענו שתוכנית זו תפגע קשות בילדים ובמבוגרים הנעזרים בשירותים השונים של הספריות הציבוריות".

קשר: האזרחים העבירו ביקורת ביוזמתם על ידי שליחת מכתבים לגורמים שונים, וזאת כדרך להפעיל לחץ על הממשלה לשנות את החלטתה בעניין הספריות.

פרק שני

שאלה מספר 5

ביטויים למעמד המיעוטים במדינת ישראל על פי הכרזת העצמאות :

הבטחה לשוויון זכויות חברתי ומדיני לכל אזרחיה ללא הבדל דת גזע ומין/בהבטחה לחרות דת מצפון לשון חינוך תרבות.

בקריאה לערבים תושבי המדינה שקמה להשתתף בבניין המדינה על יסוד אזרחות מלאה ושווה.

בהבטחה להעניק לערבים אזרחי ישראל נציגות מתאימה בכל מוסדות המדינה שמירה על המקומות הקדושים לכל הדתות.

פיתוח הארץ לטובת כל תושביה.

שאלה מספר 6

חוק יסודות המשפט :

החוק מתייחס למקרים בהם אין חקיקה ראשית/חקיקה שיפוטית אחרת לגבי המקרה הנדון.

החוק מנחה את בתי המשפט לפסוק על פי "עקרונות החרות הצדק והיושר שבמורשת ישראל" במקרים בהם אין חקיקה ראשית/חקיקה שיפוטית אחרת המתייחסת למקרה.

חוק שעות עבודה ומנוחה :

החוק מגדיר את שעות העבודה וימי עבודה ומנוחה במשק.

ליהודים נקבעה השבת כיום השבתון השבועי. ללא יהודים- בשישי, שבת או ראשון לפי בחירתם.

שאלה מספר 7

קואליציה :

סיעות הקואליציה מהוות יחד רוב של חברי הכנסת בפרלמנט ומהוות את בסיס התמיכה של הממשלה בפרלמנט. מבוססת על הסכמים קואליציוניים בין הסיעות המרכיבות אותה.

אופוזיציה :

סיעות הפרלמנט שאינן שותפות בממשלה .

מספר החברים באופוזיציה קטן בדרך כלל ממספר חברי הקואליציה וממחצית חברי הפרלמנט (למעט במצבים של ממשלת מעבר).

תפקידי האופוזיציה :

א. לבקר את השלטון/לפקח על השלטון ולהציג לו חלופה. חלופה ב. ליטול חלק בחקיקה ובוועדות הכנסת.

שאלה מספר 8

כללים המבטיחים את תלותה של הרשות השופטת:

מרות החוק - השופטים כפופים אך ורק לחוק ופוסקים לפיו.

תנאי העסקת השופטים - שכר השופטים גבוה ונקבע ע"י ועדת הכספים של הכנסת, משך כהונת שופט הוא עד גיל פרישה (70), אסור לשופט לשמש בכל תפקיד פוליטי, הדחת שופט נעשית בגין עבירות חמורות ולא בגין תוכן פסקי הדין שלו.

חסינות השופטים - חסינות מפני אחריות אזרחית בגין הכרעות שיפוטיות ומפני חקירה פלילית (ללא אישור היועמ"ש).

שאלה מספר 9

הבדלים בין עבריינות פלילית רגילה ובין עבריינות שלטונית ציבורית.

א. הבדל ראשון: המניע למעשה של העבריין הפלילי הוא מניע אישי- רצון להשיג טובת הנאה לעצמו או למקורביו בעוד שהמניע בעבריינות שלטונית ציבורית הוא מניע של טובת הכלל או טובתו של ציבור מסוים, ולא מניע אישי.

ב. הבדל שני: את העבריינות הפלילית הרגילה מבצע אדם רגיל ואת העבריינות השלטונית ציבורית מבצע אדם בעל תפקיד ציבורי המנצל את מעמדו ותפקידו לשם ביצוע העבירה.

שאלות אשכול

שאלה מספר 10

המחלוקת בישראל בנוגע לשילוב חקיקה דתית בחוקי המדינה:

ישנו ויכוח לגבי המידה שבה החוקים במדינת ישראל צריכים לשקף את הדת וההלכה היהודית. יש הטוענים כי יש להפריד בין דת למדינה ולבטל כל חוק דתי הגורם לכפייה דתית על אנשים חילוניים ולפגיעה בחופש מדת. לטענתם החוקים הדתיים פוגעים בחופש העיסוק, חופש התנועה, חופש מדת, וחופש המצפון ואינם מתאימים לחיים המודרניים. יש האומרים כי חייבים שיהיו במדינת ישראל חוקים דתיים המבוססים על ההלכה שיתרמו לעיצוב דמותה של מדינת ישראל כמדינה בעלת ערכים יהודיים דתיים במרחב הציבורי ויאפשרו לציבור הדתי לחיות במדינה באופן שווה. נקודת המחלוקת היא סביב חוקים כגון: חוק בתי דין רבניים, חוק שעות עבודה ומנוחה, חוק החמץ.

הזכות לחירות:

לכל אדם זכות לחיות/להחליט/לעשות/לפעול/להימנע מפעולה/לבחור/לעצב את אישיותו על פי רצונו החופשי - (היבט חיובי).

אין לשלול את חירותו של אדם על ידי מעצר או על ידי הגבלת חופש המחשבה והפעולה שלו - (היבט שלילי).

מן הזכות לחירות נגזרות שורה של חירויות (חופש הביטוי, חופש המחשבה והמצפון, חופש התנועה, חופש העיסוק, חופש הדת, החופש מדת ועוד).

חוקים רבים בכל חברה מגבילים בהכרח את הזכות לחירות ונגזרותיה וגבולות הפגיעה הסבירה שנויים במחלוקת ציבורית בכל חברה דמוקרטית.

כיצד הזכות לחירות באה לידי ביטוי במחלוקת שהצגתם :

אלו שמתנגדים לחקיקה דתית טוענים כי היא פוגעת בחירותו של אדם לפעול כרצונו, ובעצם פוגעת בזכותו לחופש מדת, (למשל כשכופה עליו להינשא בדרך דתית בניגוד לרצונו).

שאלה מספר 11

הזכות לחופש מידע:

זכותו של אדם לדרוש ולקבל מידע מרשויות השלטון. חובתה של המדינה לספק לאזרח מידע הנמצא בידי רשויות השלטון, וזאת בכדי שהאדם יוכל לגבש דעה על פעולות השלטון.

תרבות פוליטית-דמוקרטית:

ערכים, אמונות וצורות התנהגות המבטאים הזדהות עם עקרונות הדמוקרטיה. ביניהם ניתן למנות רמה גבוהה של השתתפות בבחירות והשתתפות אזרחית, קבלת הכרעת הרוב, הכרה בשלטון החוק והפנמת ערכים כמו פלורליזם, סובלנות, הסכמיות. תרבות פוליטית דמוקרטית והחינוך אליה מחזקים את היציבות של המדינה הדמוקרטית. היא לא קיימת במידה שווה בכל הדמוקרטיות.

כיצד חופש המידע תורם לחיזוקה של התרבות הפוליטית-דמוקרטית:

המידע שהשלטון מספק לאזרח אודות מעשיו ופעולותיו מאפשר לאזרח לפקח ולבקר את השלטון על מעשיו, דבר המבטא השתתפות אזרחית והכרה בשלטון החוק.

שאלה מספר 12

שיטת הממשל הנשיאותי:

1. העם בוחר בצורה ישירה את הנשיא העומד בראש המדינה ובראש הרשות המבצעת. הנשיא בוחר את שריו שלא מתוך חברי הפרלמנט. השרים אחראים בפני הנשיא.
2. העם בוחר את נציגיו לפרלמנט(הרשות המחוקקת) בנפרד.
3. הפרלמנט לא יכול להפיל באי – אימון את הנשיא, אך יש לו סמכויות המגבילות את הנשיא (ארה"ב).
4. הנשיא אינו יכול לפזר את הפרלמנט.

עקרון הפרדת רשויות:

פיצול הכוח השלטוני לשלוש רשויות: מחוקקת, מבצעת ושופטת.

המטרה: להגביל את השלטון, למנוע את ריכוז הכוח בידי גורם שלטוני אחד, ולקדם הגנה על זכויות האדם.

לכל רשות סמכויות ייחודיות בתחומה אך לא מוחלטות. ומתקיימים בין הרשויות יחסי איזון, ריסון, פיקוח ובקרה (איזונים ובלמים).

כיצד עקרון הפרדת רשויות מתממש בשיטת הממשל הנשיאותי:

הפרלמנט לא יכול להפיל באי אמון את הנשיא ובכך מתקיימת הפרדה בין הגוף המחוקק לגוף המבצע.

שאלה מספר 13

ועדה קרואה:

ועדה קרואה היא ועדה שממנה שר הפנים כדי למלא את תפקידם של ראש העירייה ומועצת העירייה, או את תפקידה של המועצה בלבד, כאשר יש נסיבות המעידות על תפקוד לקוי של העירייה (כגון: גירעונות כספיים, ניהול כושל, חוסר תפקוד ועוד). הועדה ממלאת הן את תפקיד המועצה והן את תפקיד ראש העיר/המועצה עד למועד הבחירות.

זכויות פוליטיות / אזרחיות:

זכויות פוליטיות הינן זכויות הקשורות לתחום הפוליטי/לשותפות בניהול המסגרת המדינית. (חלקן זכויות אזרח בלבד, וחלקן מבוססות על הזכויות הטבעיות של כל אדם).

זכויות פוליטיות שהן זכויות אזרח: הזכות לבחור ולהיבחר, והזכות להתארגן כמפלגה המתמודדת בבחירות (מוענקות לאזרחי המדינה בלבד).

זכויות פוליטיות הנובעות מזכויות טבעיות: חופש ההפגנה והמחאה והאפשרות לבקר את השלטון (אינן מוגבלות לאזרחי המדינה).

כיצד זכויות פוליטיות / זכויות אזרח נפגעות בעקבות מינויה של ועדה קרואה:

הועדה הקרואה מורכבת מאנשי מקצוע שלא נבחרו על ידי תושבי העיר, והיא מחליפה את הנבחרים, שנבחרו על ידי תושבי העיר. בכך נפגעת הזכות הפוליטית "הזכות לבחור ולהיבחר" ולשותפות האזרחים בניהול המדינה.

שאלה מספר 14

מבקר המדינה:

מבקר המדינה הוא אחד מגופי הפיקוח והביקורת הפורמליים הפועל מתוקף חוק, ונבחר על ידי הכנסת. הוא בודק את כל הגופים הציבוריים וגופים המקבלים תקציב מהמדינה. המבקר בודק טוהר מידות, ניקיון כפיים, יעילות. מבקר המדינה מוציא כל שנה דו"ח המסכם את הליקויים שמצא. הדו"ח מונח על שולחן הכנסת.

עקרון הגבלת השלטון:

השלטון מחזיק באמצעים (כלכליים, אנושיים, מקורות מידע, מנגנוני אכיפה) המעניקים לו עצמה רבה. קיימת סכנה בניצול לרעה של כוחו של השלטון/בפגיעה בזכויות האדם והאזרח או בזכויות קבוצה הפרדת הרשויות ואמצעים מוסדיים/פורמאליים ולא מוסדיים/בלתי פורמאליים נועדו למניעת עריצות השלטון.

כיצד מבקר המדינה מממש את עקרון הגבלת השלטון:

מבקר המדינה מגיש דו"ח בכל שנה החושף את הליקויים במשרדי הממשלה ובגופים הציבוריים שלטוניים. הוא מגביל את כוחה הרב של הממשלה ואת הסכנה שתעשה שימוש בכוחה לרעה. כמו כן, הוא מאפשר לכנסת למלא את עבודתה כמפקחת ומבקרת את הממשלה על ידי חשיפת הליקויים בעבודת הממשלה.

פרק שלישי

שאלה מספר 15

ציין : לאומיות אתנית-תרבותית :

הצג : השאיפה המשותפת לבני לאום לשלטון עצמי במסגרת של מדינה ריבונית/לניהול עצמי בתוך מדינה. מבוססת על יסודות אתניים-תרבותיים : מוצא/שפה/תרבות/היסטוריה/ולפעמים גם דת.

בסס : "כלומר שישראל תהיה מדינת הלאום של העם היהודי. היא המולדת שעליה חלמו יהודים מדורי דורות, ובה הם קיוו להחיות את שפת התנ"ך ולחדש את סמלי העם העתיקים הלקוחים מן המורשת".

קשר : התקווה של היהודים להחיות את שפת התנ"ך ולחדש סמלים ומורשת מבטאת רצון לחידוש היסודות אתניים תרבותיים : שפה, היסטוריה, תרבות.

שאלה מספר 16

ציין : ביטוי למחויבות/אחריות של מדינת ישראל כלפי יהודי התפוצות :

הצג : בהכרזת העצמאות נכתב : מדינת ישראל תהיה פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות.

חוק השבות קובע שכל יהודי זכאי לעלות ארצה ביחד עם משפחתו. חוק האזרחות קובע כי כל עולה שעלה מכוח חוק השבות זכאי לקבל אוטומטית אזרחות.

המשרד לקליטת עלייה עוזר לעולים בלימוד שפה, בכלכלה, במגורים ועבודה.

ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית אחראיות על הקשר בין מדינת ישראל ליהודים בעולם על פי חוק.

כאשר יהודים בעולם נמצאים בסכנה מדינת ישראל באה לעזרתם.

החוק הפלילי של מדינת ישראל מאפשר להעניש אדם שפגע ביהודי על רקע יהדותו (גם אם עשה זאת מחוץ לשטחה של המדינה).

ציין : היחס של יהודי התפוצות כלפי מדינת ישראל :

הצג : זהות - רבים מיהודי העולם חשים קרבה והזדהות עם מדינת ישראל על אף היותם אזרחים לכל דבר במדינותיהם. במקרים מסוימים הדבר גורם לדילמות של "נאמנות כפולה".

תמיכה פוליטית בישראל - על ידי ארגונים ושדולות (דוגמת איפא"ק) המשתדלים להשפיע על ממשלותיהם לתמוך בישראל בהקשרים שונים.

תמיכה כלכלית - לאורך השנים תומכת יהדות התפוצות בפעילויות שונות בישראל בסכומים גדולים. הדור הצעיר בהרבה קהילות מזדהה פחות עם ישראל ונעשים מאמצים לחיזוק הזדהות זו (פרויקט תגלית, שליחי הסוכנות היהודית וכדומה).

בסס : כיצד אחד מן הביטויים האלו בא לידי ביטוי בקטע :

היחס של יהודי התפוצות כלפי מדינת ישראל בא לידי ביטוי במשפט : "בעודנו מצפים להתגייסות שלהם בתרומות כספיות, בהסברה במקומות מגוריהם ובדרכים אחרות".

קשר : בקטע מבוטאת התמיכה הכלכלית והפוליטית שיהודי התפוצות מגישים למדינה בתרומות כספיות בהסברה ובדרכים נוספות - פוליטיות למען המדינה.

שאלה מספר 17

ציין : הסכמיות :

הצג : הסכמה רחבה בין קבוצות בחברה על כללי משחק בסיסיים או על אופייה הבסיסי של החברה והמדינה.

היא מחזקת את היציבות ומאפשרת קיום בצוותא על אף חילוקי דעות בתחומים אחרים.

ישנו מתח בין ערך הפלורליזם המעודד ריבוי דעות לערך ההסכמיות המחזק את האחידות/הערכים המשותפים.

בסס : "כדי לשמר את השותפות, עלינו לקדם בלב שלם ובנפש חפצה פתרונות למחלוקות".

קשר : ההסכמיות מאפשרת לחיות יחד למרות חילוקי הדעות כפי שנאמר בציטוט שכדי לשמור על שותפות ולחיות יחד עלינו לקדם פתרונות/הסכמות למחלוקות.

פרק רביעי

שאלה מספר 18

ציין : גישה כלכלית-חברתית ליברלית :

מדגישה את החירות הכלכלית על פני השוויון החברתי-כלכלי/סוברת שחירות כלכלית חברתית מקדמת את טובת החברה כולה ובתוכה את החלשים.

הדגש הוא על יוזמה פרטית ותחרות/פעילות במסגרת שוק חופשי

מעורבות המדינה בתחום החברתי-כלכלי היא מינימלית. דוגמאות : הפרטה, קיצוץ תקציבים, צמצום קצבאות, תמיכה בצמצום המיסוי למינימום.

בסס : "שעל פי התוכנית, הממשלה תקצץ בהוצאות ציבוריות. למשל יופחת המימון הממשלתי של התחבורה הציבורית, יוקפאו קצבאות הבטחת הכנסה, וחלק מן החברות הממשלתיות יוצאו למכירה בשוק הפרטי".

קשר : הקפאת קצבאות וקיצוץ תקציבים מעידים על מעורבות מינימלית של המדינה בתחום החברתי כלכלי. הוצאת חברות ממשלתיות למכירה בשוק הפרטי מבטאות הפרטה שהיא דרך פעולה של הגישה הליברלית.

שאלה מספר 19

ציין: כלליות:

הצג: כל אזרחי המדינה זכאים לבחור ולהיבחר למוסדות הנבחרים במדינה במגבלות הכתובות בחוק (כמו גיל מינימלי ובמדינות מסוימות עבריינות על החוק).

בסס: "חיילים רבים שלחמו בעזה ובצפון הארץ לא יכלו להצביע במקומות מגוריהם ולכן הוצבו קלפיות ברחבי חבל עזה ובצפון כדי לאפשר להם להצביע בבחירות".

קשר: כל אזרח במדינה רשאי לבחור ולהיבחר למוסדות הנבחרים וכאשר חיילים לא יכולים להצביע נפגע תנאי זה. הצבת הקלפיות בחבל עזה מממשת את זכותם של החיילים לבחור ולהיבחר.

שאלה מספר 20

ציין: העדפה מתקנת:

הצג: הענקת הטבה, לקבוצה חלשה/שקופחה, לזמן מוגבל, במטרה לצמצם פערים.

בסס: "מתוך כל המועמדים שיתקבלו ללימודי הרפואה באוניברסיטה, עשרה אחוזים לפחות יהיו ממוצא אתיופי או מיישובים בפריפריה. מטרת התוכנית להגדיל לתקופה מסוימת את השיעור של סטודנטים אלה בפקולטה לרפואה.

קשר: המדינה מעניקה הטבה (שריון מקומות בפקולטה לרפואה), לקבוצה חלשה (בני העדה האתיופית ויישובים בפריפריה). ההטבה היא לזמן מוגבל (לתקופה מסוימת).

שאלה מספר 21

טענה: אני בעד הדרישה לאפשר לחיילות וחיילים המעוניינים בכך להכניס לבסיסים מאכלי חמץ בפסח:

נימוק אחד התומך בעמדתי מבוסס על: הזכות לחירות. לכל אדם זכות לחיות/להחליט/לעשות/לפעול/להימנע מפעולה/לבחור/לעצב את אישיותו על פי רצונו החופשי - (היבט חיובי). אין לשלול את חירותו של אדם על ידי מעצר או על ידי הגבלת חופש המחשבה והפעולה שלו - (היבט שלילי). מן הזכות לחירות נגזרות שורה של חירויות (חופש הביטוי, חופש המחשבה והמצפון, חופש התנועה, חופש העיסוק, חופש הדת, החופש מדת ועוד). חוקים רבים בכל חברה מגבילים בהכרח את הזכות לחירות וגזרותיה וגבולות הפגיעה הסבירה שנויים במחלוקת ציבורית בכל חברה דמוקרטית.

זכותם של חיילים להחליט מה יאכלו בחג הפסח. זכותם לבחור ולהחליט אם לקיים או לא את מצוות אי אכילת חמץ. אין לשלול את חירותו של אדם על ידי הגבלת חופש הפעולה שלו.

נימוק אחד התומך בעמדה הפוכה לעמדתי מבוסס על "הסדר הסטטוס קוו". זהו ההסדר להכרעה במחלוקות בסוגיות דת ומדינה שיסודו מיוחס למכתב הצהרת כוונות מ-1947 (שנשלח מהנהלת הסוכנות היהודית למפלגת אגודת ישראל). ההסדר נועד למנוע העמקת מחלוקות בין דתיים לחילוניים ולאפשר חיים משותפים במדינה שעתידה לקום (מבטא הסכמיות). ההסדר עוסק בהסדרת ארבע סוגיות מרכזיות של דת ומדינה: 1. הגדרת השבת כיום המנוחה במדינת ישראל (ליהודים) 2. מטבח כשר במוסדות ממלכתיים 3. נישואין וגירושין של יהודים יתנהלו בהתאם להלכה 4. מתן אוטונומיה לזרם החינוך הדתי. רובו נתקבע בחקיקה ואופן שימורו ויישומיו הראויים נתונים לאורך כל השנים בוויכוח ציבורי. אם נאפשר הכנסת חמץ לבסיסי צבא נפגע בסעיף השני בסטטוס קוו המדבר על מטבח כשר במוסדות ממלכתיים. הצבא הוא מוסד ממלכתי, ואכילת החמץ בכלי המטבח בבסיס תפגע בהיותו של המטבח כשר.

שאלה מספר 22

טענה: אני בעד לתת למפקד משטרה בכל יישוב סמכות להרחיק מן היישוב לפרק זמן של עד 90 יום, אדם שנעצר בגין עבירות רכוש ואיומים ושחרר בערבות:

נימוק אחד התומך בעמדתי מבוסס על הזכות לקניין. לכל אדם הזכות להחזיק ברכוש/בדבר שיש לו ערך כלכלי ולעשות בו כרצונו. אין לפגוע בקניינו של אדם (הן קנין חומרי והן קנין רוחני).

אם יוכל מפקד משטרה להרחיק מיישוב אדם שנעצר בגין עבירות רכוש הוא יגן על זכותם של תושבי המקום לקניין, לשמירה על בתיהם, חפציהם, ומכוניותיהם (הרכוש שלהם) מפני גניבה על ידי אותו אדם ובכך יגן על זכותם לקניין.

נימוק אחד התומך בעמדה הפוכה לעמדתי מבוסס על הזכות להליך הוגן. אדם חף מפשע עד שלא הוכחה אשמתו/אדם זכאי כל עוד לא הורשע בדין. כל אדם זכאי למשפט הוגן ופומבי: ייצוג ע"י עו"ד, שופטים בלתי תלויים, ענישה בהתאם לחוק בלבד, זכאי לדעת במה הוא נאשם ולראות את הראיות נגדו, זכאי לערער לערכאה גבוהה יותר וכדומה.

הרחקה של אדם שנעצר ושחרר בערבות מהווה ענישה ללא משפט, ופוגעת בחזקת החפות של כל אדם: אדם זכאי כל עוד לא הורשע בדין, ואילו כאן מתייחסים אליו כאשם.